

УДК 332.334.4-021.321:631.115.1](045)

<https://doi.org/10.31713/vt1202638>

Кирилюк В. П. [1; ORCID ID: 0000-0003-2098-0520],

Д., К.С.-Г.Н.

Максютов А. О. [1; ORCID ID: 0000-0002-5486-634X],

Д., К.П.Н.,

¹ Уманський національний університет, м. Умань, Черкаська область

ОСОБЛИВОСТІ ВІДВЕДЕННЯ ЗЕМЕЛЬНОЇ ДІЛЯНКИ ДЛЯ ВЕДЕННЯ ОСОБИСТОГО СЕЛЯНСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

У статті проаналізовано правові та процедурні особливості відведення земельної ділянки у власність для ведення особистого селянського господарства, яке знаходиться на території Піщанобридської сільської територіальної громади Кропивницького району Кіровоградської області.

Проведено аналіз нормативно-правових актів, що регулюють процедуру відведення земельної ділянки для ведення особистого селянського господарства, а також забезпечують дотримання прав на цю земельну ділянку.

Під час аналізу процесу розробки проєкту землеустрою для відведення земельної ділянки з'ясовано, що замовник зобов'язаний передати відповідній проєктній організації визначений пакет документів. Однак наразі відсутні єдиний регламент та стандартизовані вимоги до підготовки документації із землеустрою під час відведення земель, що вимагає гнучкого та креативного підходу до оформлення цих матеріалів.

Уточнено перелік геодезичних робіт, необхідних для встановлення меж земельної ділянки. Геодезичні роботи становлять важливий етап у процесі передачі земель. На сьогодні для їх виконання використовуються сучасні технології та обладнання, що забезпечують високу точність вимірювань і дозволяють оперативно виконувати повний спектр завдань – від проведення зйомок на місцевості до отримання остаточних результатів.

Особливості використання земельної ділянки для ведення особистого селянського господарства визначаються її функціональним призначенням, умовами експлуатації та

встановленими законодавством обмеженнями. Така ділянка виділяються громадянам з метою вирощування сільськогосподарських культур, утримання приватного господарства та забезпечення власних потреб.

Ключові слова: особисте селянське господарство, документація із землеустрою, земельна ділянка, топографо-геодезичні роботи, проєкт землеустрою, право власності, встановлення меж, земельний кадастр, економіка землекористування та землевпорядкування, планування територій населених пунктів.

Постановка проблеми. Особисті селянські господарства являють собою важливу складову агропромислового комплексу України, відіграючи значну роль у виробництві сільськогосподарської продукції. В сучасних умовах вони залишаються ключовим фактором стабільності в аграрному секторі, доповнюючи скорочення обсягів виробництва на окремих аграрних підприємствах, задовольняючи продовольчі потреби населення та сприяючи формуванню грошових доходів сільського населення.

Попри невеликі розміри та залучення виключно членів родини до трудової діяльності, така форма господарювання відіграє надзвичайно важливу роль у розвитку багатокладності сільського життя, а також у зміцненні продовольчої безпеки держави. Значення особистих селянських господарств у вирішенні питання забезпечення населення продуктами харчування, особливо у складні кризові періоди, є беззаперечно вагомим.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Особисте селянське господарство є унікальним і відносно новим суб'єктом у сфері земельних та аграрних відносин. Питання правового статусу таких господарств набуло особливої актуальності після ухвалення Земельного кодексу України 25 жовтня 2001 року [1].

Відповідно до статті 1 Закону України «Про особисте селянське господарство» [2], особисте селянське господарство визначається як вид господарської діяльності, що здійснюється фізичною особою самостійно або разом із членами сім'ї чи родичами, які проживають спільно. Ця діяльність не передбачає створення юридичної особи та спрямована на задоволення власних потреб шляхом виробництва, переробки та споживання сільгосппродукції, реалізації її надлишків, а також надання послуг із використанням майна такого господарства.

Громадяни, які бажають займатися особистим селянським господарством, передусім повинні отримати земельну ділянку для цієї мети. Стаття 33 Земельного кодексу України регулює використання земельних ділянок для ведення особистого селянського господарства (ОСГ). Громадяни України можуть набувати такі ділянки у власність або користування (й на умовах оренди), а іноземці – лише на умовах оренди, із можливістю передачі їх для товарного сільгоспвиробництва без зміни цільового призначення [1]. При цьому чинне земельне законодавство не встановлює максимально допустимих розмірів для таких орендованих ділянок. Площа земельної ділянки, що надається в оренду для ведення особистого селянського господарства, не обмежується максимальними розмірами, які визначені для права власності, а регулюється положеннями орендного договору.

Після отримання земельної ділянки для ведення особистого селянського господарства фізична особа має право не лише самостійно здійснювати господарську діяльність на цій землі, але й вимагати від інших осіб утримуватися від перешкод у її використанні згідно з визначеним цільовим призначенням [3, С. 277].

Стаття 121 Земельного кодексу України [1] регулює граничні норми безоплатної приватизації земельних ділянок. Згідно з цим, громадяни України мають право безоплатно отримати земельну ділянку для ведення особистого селянського господарства, розмір якої не може перевищувати 2 гектарів.

Відведення земельної ділянки – це землевпорядний процес, спрямований на виконання розпорядчих нормативно-правових актів, таких як постанови, розпорядження, накази чи рішення уповноважених державних органів. Метою цього процесу є встановлення (у випадку відведення) або припинення (у разі вилучення) права власності, землеволодіння чи користування земельною ділянкою шляхом визначення і закріплення її меж безпосередньо на місцевості.

Згідно з положеннями першого та другого абзаців статті 50 Закону України «Про землеустрій» [4], проекти землеустрою щодо відведення земельних ділянок розробляються у випадках зміни цільового призначення земельних ділянок або створення нових. Ці проекти узгоджуються та затверджуються в порядку, визначеному Земельним кодексом України [1].

Відповідно до Закону України «Про землеустрій» [4], документація щодо землеустрою складається з текстових і графічних

матеріалів, які включають обов'язкові положення, визначені завданням на розробку відповідного виду документації. Ця документація створюється на основі завдання, затвердженого замовником. Внесення змін до документації здійснюється за рішенням органів виконавчої влади, місцевого самоврядування або власників земель та землекористувачів.

Згідно статті 20 Закону України «Про землеустрій» [4], власники земельних ділянок та землекористувачі зобов'язані забезпечувати доступ розробникам документації із землеустрою до своїх земельних ділянок у процесі виконання відповідних робіт. У свою чергу, стаття 27 цього ж закону регламентує права та обов'язки замовників документації із землеустрою.

Під час здійснення правочинів або вчинення інших дій, пов'язаних із земельними ділянками, їх власники чи користувачі зобов'язані надати документ, який підтверджує їхні права на відповідну землю. Таким документом, згідно зі статтею 28 Закону України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень» [5], виступає витяг з Державного реєстру прав, який оформлюється на підставі поданої заяви власником земельної ділянки. Тим самим законом визначено, що державна реєстрація прав є обов'язковою процедурою.

Топографо-геодезичні та картографічні роботи виконуються в рамках землеустрою відповідно до порядку, встановленого Законом України «Про топографо-геодезичну і картографічну діяльність» [6]. У статті 3 цього закону визначено, що основною метою законодавства є врегулювання відносин у сфері топографо-геодезичної та картографічної діяльності з метою забезпечення держави і громадян результатами цих робіт.

Топографо-геодезичні роботи виконуються сертифікованим інженером-геодезистом, відповідно до статті 51 Закону України «Про топографо-геодезичну і картографічну діяльність» [6]. Для цього особа повинна мати стаж роботи за спеціальністю не менше одного року, успішно скласти кваліфікаційний іспит, отримати кваліфікаційний сертифікат та бути внесеною до Державного реєстру сертифікованих інженерів-геодезистів.

Державну реєстрацію земельної ділянки проводять на етапі її формування, що здійснюється за результатами розробки документації із землеустрою. Ця процедура виконується після отримання погодження у визначеному порядку, але до ухвалення рішення про затвердження органом державної влади або місцевого

самоврядування. Реєстрація відбувається шляхом відкриття Поземельної книги на відповідну земельну ділянку згідно з пунктами 49–54 постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку ведення Державного земельного кадастру» [7].

У пункті 108 цієї ж постанови зазначено, що під час державної реєстрації земельної ділянки проводяться такі дії:

- здійснюється державна реєстрація обмежень у використанні земельної ділянки, які існують на момент реєстрації;
- вносяться до Державного земельного кадастру відомості про обмеження у використанні земель, що прямо встановлені законами або відповідними нормативно-правовими актами.

Після затвердження органом державної влади або місцевого самоврядування документації із землеустрою, яка згідно з пунктом 112 Порядку [7] є підставою для державної реєстрації земельної ділянки, відповідне рішення у вигляді засвідченої копії передається до Державної служби України з питань геодезії, картографії та кадастру або її територіального органу відповідно до їх компетенції. Державний кадастровий реєстратор, отримавши зазначену копію, протягом двох робочих днів вносить відповідні дані до Поземельної книги як в електронному (цифровому), так і в паперовому форматі. До паперової форми Поземельної книги додається засвідчена копія рішення, яке стало підставою для внесення інформації.

Діяльність, пов'язана з веденням особистого селянського господарства, не належить до підприємницької, однак такі господарства мають обов'язково реєструватися відповідними сільськими, селищними або міськими радами. Завдяки цьому вони стають об'єктом законодавчого регулювання. На відміну від фермерських господарств, особисті селянські господарства не мають статусу юридичної особи та не мають права використовувати працю найманих працівників за трудовим договором. Відносини, що виникають у процесі ведення діяльності таких господарств, регулюються відповідними нормативно-правовими документами [2, 8]. Зокрема, закон [2] визначає особисте селянське господарство як форму господарської діяльності фізичних осіб (індивідуально або спільно з членами сім'ї чи родичами, які проживають разом). Основна мета цієї діяльності полягає в задоволенні особистих потреб шляхом виробництва, переробки та споживання продукції сільського господарства, продажу її надлишків, а також надання послуг із використанням майна такого господарства. Це може включати й діяльність у сфері сільського зеленого туризму.

Отже, земельні ділянки для ведення особистого селянського господарства призначені для вирощування сільськогосподарської продукції, дозволеної законом, а також для здійснення виробничо-господарських робіт, що безпосередньо пов'язані з її виробництвом. При цьому на таких ділянках заборонено проводити будь-яке будівництво.

Мета і завдання досліджень. Мета досліджень – правові та процедурні особливості відведення земельної ділянки у власність для ведення особистого селянського господарства, яке знаходиться на території Піщанобрідської сільської територіальної громади Кропивницького району Кіровоградської області.

Для досягнення поставленої мети необхідно вирішити наступні завдання: проаналізувати нормативно-правові документи України за тематикою досліджень; виконати аналіз процедури розроблення та змісту п.роекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки для ведення особистого селянського господарства; визначити геодезичні роботи для встановлення меж земельної ділянки на місцевості під час розроблення проекту землеустрою.

Умови проведення досліджень. За умовами зволоження та тепловими характеристиками територія Піщанобрідської сільської територіальної громади, що розташована в Кропивницькому районі Кіровоградської області, входить до першого підрайону області. Цей регіон характеризується теплим і помірно зволеним кліматом із гідротермічним коефіцієнтом (ГТК) за Селяніновим на рівні 1,10 одиниць. Річна кількість опадів становить у середньому 540 мм, з яких 330 мм припадають на вегетаційний період. Атмосферні опади є основним джерелом поповнення запасів вологи в ґрунті. Їх кількість безпосередньо впливає на рівень ґрунтової вологи, яка визначає водоспоживання сільськогосподарських культур, їхній ріст, розвиток і врожайність. Розподіл опадів упродовж року є нерівномірним: найменше їх випадає в зимові місяці (січень-лютий), а найбільше – в літні (червень-липень). Температурні умови сприятливі для вирощування та розвитку більшості сільськогосподарських культур, поширених у цьому районі. Найспекотнішим місяцем є липень із середньою температурою +20,1 °С, яка в окремі роки може сягати +41 °С. Найхолодніший місяць – січень із середньою температурою - 5,6 °С та мінімумом до -36 °С.

Методика проведення досліджень. У процесі виконання роботи були застосовані такі методи дослідження: камеральний аналіз картографічних матеріалів, графічні методи, польові дослідження,

комплексна класифікаційна оцінка наявної ситуації, спостереження, метод реального проєктування, аналіз топографічних планів, а також розрахунково-порівняльний метод.

Виклад основного матеріалу досліджень. Земельна ділянка площею 0,795 га, призначена для ведення особистого селянського господарства, належить до комунальної власності Піщанобридської сільської територіальної громади, розташованій в Кропивницькому районі Кіровоградської області. Вона передається у приватну власність замовника згідно з нормами безоплатної приватизації. Ділянка має просту форму, забезпечена під'їзними шляхами з ґрунтової дороги та, на момент розробки проєкту землеустрою, знаходиться за межами населеного пункту. Рельєф місцевості рівний, загальний стан оцінюється як задовільний.

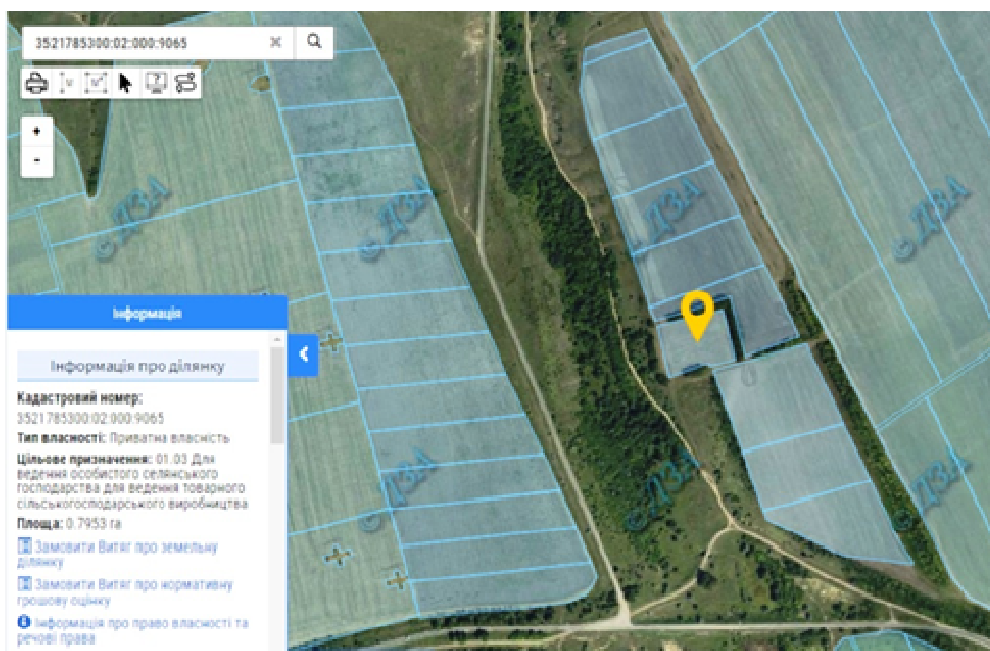

Рис. 1. Відомості про земельну ділянку з Публічної кадастрової карти

Згідно з даними публічної кадастрової карти, цільове призначення земель визначено як 01.01 (для ведення товарного сільськогосподарського виробництва). Кадастровий номер земельної ділянки: 3521785300:02:000:9065 (Рис. 1). На момент виконання кадастрової зйомки жодних капітальних чи тимчасових споруд на цій ділянці не виявлено.

Проєкт землеустрою не передбачає зміну категорії земель, до якої належить зазначена ділянка, а також не передбачає їх вилучення із сільськогосподарського користування. Відтак, розмір

втрат або збитків сільськогосподарського виробництва не підлягає встановленню чи визначенню.

Для отримання у власність земельної ділянки з комунальних земель на основі проєкту землеустрою, зацікавлена особа звертається до органу місцевого самоврядування або відповідного органу виконавчої влади з клопотанням про дозвіл на розробку такого проєкту. У клопотанні необхідно вказати орієнтовний розмір ділянки та її цільове призначення. До документу обов'язково додаються графічні матеріали, які відображають бажане розташування та площу ділянки. Заяву розглядають протягом місяця, після чого відповідний орган ухвалює рішення щодо надання дозволу на розроблення проєкту землеустрою для зазначеної земельної території.

На наступному етапі необхідно провести кадастрову зйомку, яку виконують сертифіковані інженери-геодезисти за допомогою спеціалізованого обладнання, такого як тахеометри та GPS-приймачі. Під час проведення зйомки всі дані вимірювань зберігаються у пам'яті тахеометра і в подальшому передаються землевпоряднику для підготовки відповідної документації.

Відповідно до статті 198 Земельного кодексу України [1], кадастрова зйомка являє собою сукупність робіт, спрямованих на встановлення та уточнення меж земельних ділянок.

Після завершення польових вимірювань землевпорядник займається обробкою даних, отриманих під час топографо-геодезичних робіт. Виконання цього етапу здійснюється за допомогою персонального комп'ютера. Усі етапи польових робіт супроводжуються контролем і перевіркою отриманих матеріалів. Результатом виконаних робіт є створення кадастрового плану та плану меж земельної ділянки, що виготовляються землевпорядною організацією. Кожен проєкт землеустрою оформлюється державною мовою у трьох примірниках.

Згідно зі статтею 186 Земельного кодексу України [1], проєкт землеустрою з відведення земельної ділянки погоджується у порядку, передбаченому статтею 186¹, і затверджується органом місцевого самоврядування в межах наданих йому законом повноважень.

Реєстрація земельних ділянок проводиться за місцем їх розташування уповноваженим Державним кадастровим реєстратором центрального органу виконавчої влади, відповідального за реалізацію державної політики у сфері земельних

відносин. Здійснення державної реєстрації проводиться на підставі заяви відповідно до статті 24 Закону України «Про Державний земельний кадастр» [9].

Для підтвердження державної реєстрації земельної ділянки заявникові безкоштовно надається витяг із Державного земельного кадастру щодо зазначеної ділянки. Цей витяг включає всю інформацію про земельну ділянку, яка внесена до Поземельної книги. Однією зі складових частин витягу є кадастровий план земельної ділянки.

Земельна ділянка стає об'єктом цивільно-правових відносин лише після внесення відповідної інформації як до Державного земельного кадастру, так і до Державного реєстру речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень [5]. Реєстрація прав на земельну ділянку здійснюється на основі проєкту землеустрою, наказу Головного управління Державної служби України з питань геодезії, картографії та кадастру в Кіровоградській області про передачу земельної ділянки у власність, а також витягу з Державного земельного кадастру щодо цієї ділянки.

Геодезичні роботи з визначення меж земельної ділянки на місцевості виконуються відповідно до технічного завдання організацією, яка має у своєму складі сертифікованого інженера-геодезиста. Термін виконання таких робіт узгоджується у рамках відповідного договору, укладеного між замовником і підрядником.

Перед початком виконання геодезичних робіт геодезична організація направляє запит до органів архітектури та містобудування для отримання інформації про топографо-геодезичне забезпечення району робіт, зокрема стосовно наявності топографічних планів і пунктів Державної геодезичної мережі.

На основі зібраних матеріалів розробляється технічне завдання для проведення топографо-геодезичних робіт, спрямованих на визначення меж земельної ділянки. До технічного завдання додається графічний додаток, який містить планову основу із зазначеними межами ділянки, а також копія відповідної заяви. Технічне завдання разом із додатками узгоджується з представником землекористувача та затверджується виконавцем.

Польові роботи розпочинаються з огляду та аналізу земельної ділянки. Цей процес передбачає пошук і визначення поворотних точок меж ділянки, а також перевірку відповідності наявної ситуації на місцевості даним плану у масштабі 1:500. У разі виявлення розбіжностей під час обстеження, у рамках топографо-геодезичних

робіт проводиться зйомка у тому ж масштабі з подальшим внесенням коректив до електронної версії планшетів планової основи.

Розробка проєкту землеустрою для відведення земельної ділянки, призначеної для ведення особистого селянського господарства, передбачає проведення геодезичних робіт із визначення меж ділянки безпосередньо на місцевості. При цьому межі закріплюються довгостроковими межовими знаками стандартного зразка. В акті приймання-передачі межових знаків на зберігання зазначено, що межі земельної ділянки встановлені на місцевості, а відповідальність за збереження цих знаків покладається на їхнього власника. У документі вказано загальну кількість межових знаків – 6 одиниць. Крім того, зазначено, що користувачі суміжних земельних ділянок не мають жодних претензій щодо меж чи конфігурації даної ділянки.

На сьогоднішній день основним інструментом для виконання геодезичних робіт є GNSS-приймачі. Завдяки цим приладам вимірювання проводяться швидко та точно, що повністю відповідає сучасним стандартам точності.

Геодезичні вимірювання проводились на території Піщанобрідської сільської територіальної громади Кропивницького району Кіровоградської області за допомогою GNSS-приймача Javad Triumph-2 (№ 01827) із використанням мережі референцних GNSS-станцій. Під час виконання робіт із землеустрою як координатну основу застосовували послуги сертифікованої мережі постійно діючих референцних GNSS-станцій System.net. Розташовані на базових станціях мережі GNSS-приймачі сертифіковані згідно з установленними нормами та мають відповідні метрологічні атестати. Положення базових станцій визначено у системах координат УСК-2000, СК-63, МСК, і вони мають надійні прив'язки до пунктів УПМ ГНСС. Використаний для виконання вимірювань GNSS-приймач також пройшов необхідну сертифікацію. За результатами спостережень отримано максимальне значення середньоквадратичної похибки (СКП) – 0,054, яке відповідає встановленим вимогам точності для виконання робіт.

Спостереження проводились у режимі реального часу (RTK) із використанням референцних GNSS-станцій мережі System.net. Список доступних станцій розміщено за інтернет-адресою: <http://gnss.org.ua/User/SiteMap/SiteMapPublic>. Доступ до серверу мережі забезпечувався через мобільний інтернет-зв'язок за

стандартами GSM/GPRS. Оператор мобільного зв'язку: ПрАТ «Київстар». Адреса серверу: IP-адреса rtk.gnss.org.ua, порт: 2114. Передача поправок в мережі здійснюється у стандартному форматі RTCM v3.x. Послуги системи Syste.net надають користувачам як локальну, так і RTK диференціальну коригувальну інформацію, яка формується безпосередньо навігаційними приймачами ККС. Головна та допоміжні станції визначаються автоматично залежно від положення приймача.

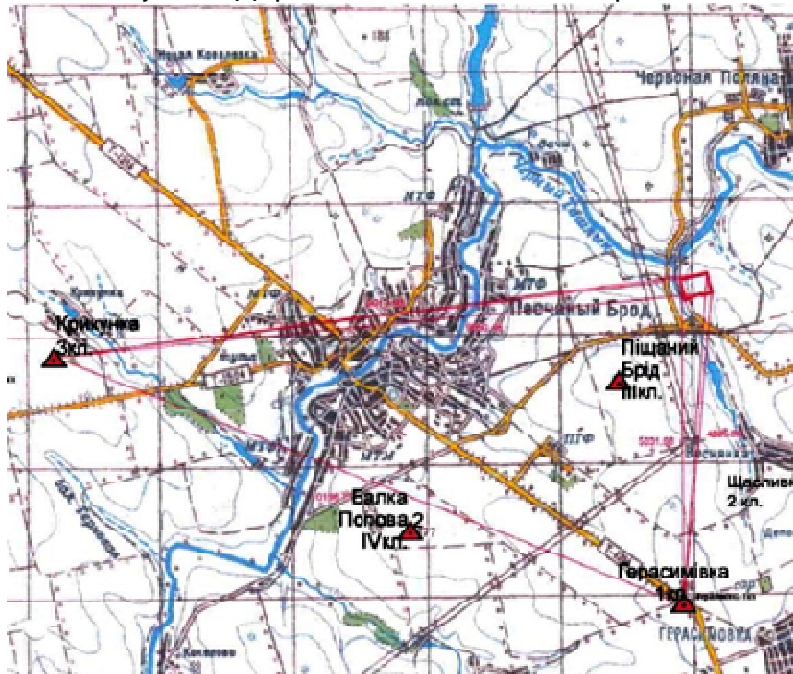
Після завершення польових вимірювань виконують обробку отриманих даних, зібраних під час топографо-геодезичних робіт. Камеральні роботи охоплюють опрацювання польових вимірів, створення кадастрового плану земельної ділянки, формування обмінного файлу у форматі XML та розробку технічної документації із землеустрою для встановлення меж земельної ділянки на місцевості. Початковий етап обробки вимірювань передбачає перевірку польових журналів, абрисів та контрольних показників. Потім, з використанням програмного забезпечення South EGStar 3.0, на персональному комп'ютері здійснюється подальша обробка матеріалів, зібраних у польових умовах.

Під час контролю диференційного поля координатних поправок RTK-мережі System.net було проведено перевірку на двох державних геодезичних мережах – Крикунка та Герасимівка (рис. 2), координати яких отримано в Науково-дослідному інституті геодезії та картографії.

Розбіжність у значеннях координат контрольних пунктів складає не більше 0,3 м, що відповідає пункту 8 «Порядку використання державної геодезичної референтної системи координат УСК-2000 при здійсненні робіт землеустрою», затвердженому наказом Міністерства аграрної політики та продовольства України №509 від 02 грудня 2016 року [10].

Після аналізу фактичної процедури створення проєкту землеустрою для відведення земельної ділянки встановлено, що всі етапи виконуються згідно з чинними нормативно-правовими актами. Роботи з відведення земельної ділянки для організації особистого селянського господарства також проведено відповідно до встановлених норм і вимог законодавства. Контроль польових робіт та приймання матеріалів здійснювалися на всіх етапах виконання завдань. За підсумками перевірки встановлено, що роботи виконані у повному обсязі та відповідають вимогам нормативно-технічних документів. Під час обчислення площі земельної ділянки було

враховано різницю між координатами базової станції та координатами пунктів Державної геодезичної мережі.

*Рис. 2. Схема прив'язки межових знаків до пунктів ДГМ на території
Піщанобридської сільської ради Доброселицького району
Кіровоградської області*

Висновки. Отже, проаналізована процедура набуття права власності на земельну ділянку для ведення особистого селянського господарства, розташовану на території Піщанобридської сільської територіальної громади Кропивницького району Кіровоградської області, повністю відповідає чинному законодавству України. У ході аналізу порядку розроблення проєкту землеустрою щодо відведення земельної ділянки виявлено, що замовник має надати відповідній проєктній організації визначений перелік документів. Водночас наразі відсутній єдиний порядок та уніфіковані вимоги до складання документації з землеустрою для відведення земельних ділянок, що створює необхідність творчого підходу до оформлення таких матеріалів.

Уточнено перелік геодезичних робіт, які виконуються під час встановлення меж земельної ділянки. Геодезичні роботи є невід'ємною частиною процесу відведення земель. Нині для їх виконання застосовується широкий спектр сучасного обладнання, що забезпечує високу точність вимірювань і дозволяє швидко здійснювати повний комплекс робіт – від проведення замірів на місцевості до отримання готових результатів.

Особливості використання земельної ділянки для ведення особистого селянського господарства залежать від її функціонального призначення, умов експлуатації та обмежень, передбачених законодавством. Такі ділянки надаються громадянам для вирощування сільськогосподарських культур, ведення приватного господарства та задоволення їхніх особистих потреб.

1. Земельний кодекс України від 25.10.2001 № 2768-III. Дата оновлення 15.02.2026: URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14#Text> (дата звернення: 25.03.2026). 2. Про особисте селянське господарство: Закон України від 15.05.2003 № 742-IV. Дата оновлення: 15.11.2024. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/742-15#Text> (дата звернення: 25.03.2026). 3. Аграрне право України: підручник за заг. ред. В. М. Єрмоленка. Київ: Юрінком Інтер, 2010. 606 с. 4. Про землеустрій: Закон України від 22.05.2003 р. № 858-IV. Дата оновлення: 08.08.2025. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/858-15#Text> (дата звернення: 24.03.2026). 5. Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень: Закон України від 1.07.2004 р. № 1952-IV. Дата оновлення: 18.11.2025. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1952-15#Text> (дата звернення: 20.03.2026). 6. Про топографо-геодезичну і картографічну діяльність: Закон України від 28.12.1998 р. № 353-XIV. Дата оновлення: 15.11.2024. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/353-14#Text> (дата звернення: 18.05.2026). 7. Про затвердження Порядку ведення Державного земельного кадастру: Постанова Кабінету Міністрів України від 7.10.2012 р. №1051. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1051-2012-п#Text> (дата звернення: 25.03.2026). 8. Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр> (дата звернення: 22.03.2026). 9. Про Державний земельний кадастр: Закон України від 07.07.2011 № 3613-VI. (дата звернення: 25.03. 2026). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3613-17#Text> (дата звернення: 25.03.2026). 10. Про затвердження Порядку використання державної геодезичної референтної системи координат УСК-2000 при здійсненні робіт землеустрою: наказом Міністерства аграрної політики та продовольства України від 02.12.2016 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1646-16#Text> (дата звернення: 25.03. 2026).

REFERENCES:

1. Zemelnyi kodeks Ukrainy vid 25.10.2001 № 2768-III. Data onovlennia 15.02.2026: URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14#Text> (data zvernennia: 25.03.2026). 2. Pro osobyste selianske hospodarstvo: Zakon Ukrainy vid 15.05.2003 № 742-IV. Data onovlennia: 15.11.2024. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/742-15#Text> (data zvernennia:

25.03.2026). **3.** Ahrarne pravo Ukrainy: pidruchnyk za zah. red. V. M. Yermolenka. Kyiv: Yurinkom Inter, 2010. 606 s. **4.** Pro zemleustrii: Zakon Ukrainy vid 22.05.2003 r. № 858-IV. Data onovlennia: 08.08.2025. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/858-15#Text> (data zvernennia: 24.03.2026). **5.** Pro derzhavnu reiestratsiiu rechovykh prav na nerukhome maino ta yikh obtiazhen: Zakon Ukrainy vid 1.07.2004 r. № 1952-IV. Data onovlennia: 18.11.2025. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1952-15#Text> (data zvernennia: 20.03.2026). **6.** Pro topografo-heodezychnu i kartohrafichnu diialnist: Zakon Ukrainy vid 28.12.1998 r. № 353-KhIV. Data onovlennia: 15.11.2024. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/353-14#Text> (data zvernennia: 18.05.2026). **7.** Pro zatverdzhennia Poriadku vedennia Derzhavnoho zemelnogo kadastru: Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 7.10.2012 r. №1051. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1051-2012-p#Text> (data zvernennia: 25.03.2026). **8.** Konstytutsiia Ukrainy vid 28.06.1996 № 254k/96-VR. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/254k/96-vr> (data zvernennia: 22.03.2026). **9.** Pro Derzhavnyi zemelnyi kadastr: Zakon Ukrainy vid 07.07.2011 № 3613-VI. (data zvernennia: 25.03. 2026). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3613-17#Text> (data zvernennia: 25.03.2026). **10.** Pro zatverdzhennia Poriadku vykorystannia derzhavnoi heodezychnoi referentnoi systemy koordynat USK-2000 pry zdiisnenni robit zemleustroi: nakazom Ministerstva ahrarnoi polityky ta prodovolstva Ukrainy vid 02.12.2016 r. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1646-16#Text> (data zvernennia: 25.03. 2026).

Kyryliuk V.P. [1; ORCID ID: 0000-0003-2098-0520],

Candidate of Agricultural Sciences (Ph.D.), Associate Professor

Maksiutov A.O. [1; ORCID ID: 0000-0002-5486-634X],

Candidate of Pedagogic Sciences (Ph.D.), Associate Professor,

¹ Uman National University, Uman, Cherkasy region

FEATURES OF ALLOCATION OF LAND PLOT FOR PERSONAL FARMING

The article analyzes the legal and procedural features of allocating a land plot into ownership for conducting a personal peasant farm, which is located on the territory of the Pishchanobrydsk rural territorial community of the Kropyvnytskyi district of the Kirovohrad region.

An analysis of regulatory legal acts regulating the procedure for allocating a land plot for personal farming, as well as ensuring compliance with rights to this land plot, was conducted.

During the analysis of the process of developing a land management project for land allocation, it was found that the customer is obliged to transfer a certain package of documents to the relevant project organization. However, there are currently no unified regulations and standardized requirements for the preparation of land management documentation during land allocation, which requires a flexible and creative approach to the design of these materials.

The list of geodetic works required to establish the boundaries of a land plot has been clarified. Geodetic works are an important stage in the process of land transfer. Today, modern technologies and equipment are used to perform them, which ensure high accuracy of measurements and allow for the prompt execution of a full range of tasks - from conducting field surveys to obtaining final results.

The specifics of using a land plot for personal farming are determined by its functional purpose, operating conditions, and restrictions established by law. Such plots are allocated to citizens for the purpose of growing crops, maintaining a private farm, and meeting their own needs.

***Keywords:* personal farm, land management documentation, land plot, topographic and geodetic works, land management project, property rights, establishment of boundaries, land cadastre, economics of land use and land management, planning of settlements.**

Отримано: 22 січня 2026 року
Прорецензовано: 24 лютого 2026 року
Прийнято до друку: 27 березня 2026 року

© 2026 [Kyryliuk V.P., Maksutov A.O.]. Licensee [NUWEE]. This article is an open access article distributed under the terms and conditions of the Creative Commons Attribution-NonCommercial (CC BY-NC) license ([creativecommons.org](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/)).